

Νικολαΐδης & Συνεργάτες
Πολιτικοί Μηχανικοί & Μηχανικοί Περιβάλλοντος
Αγίου Παύλου 61, 1107 Λευκωσία Κύπρος
Τηλ: +357 22311958, Φαξ: +357 22312519
Ηλ. Ταχυδρομείο: nicol@NandA.com.cy

Αρ. Εγγράφου - 2241-05-LT-001

Αναπληρώτρια Διευθύντρια Τμήματος Περιβάλλοντος
Φι/δι κο Αλέξανδρου Κονναρή
1498 Λευκωσία
Τηλ. 22408924
akonnaris@environment.moa.gov.cy

22 Νοεμβρίου 2023

Θέμα: Υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων για ΜΕΕΠ που αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος μέχρι 1.3MW, στην κοινότητα Κόρνου, της Επαρχίας Λευκωσίας (Αριθμός Πολεοδομικής Αίτησης: ΛΑΡ/00205/2023)

Κύριε,

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα και αναφορικά με την επιστολή σας, ημερομηνίας 20/11/2023, την οποία επισυνάπτουμε στο **Παράρτημα Α** για εύκολη αναφορά, σας παραθέτουμε πιο κάτω τις απαντήσεις μας στα ερωτήματα/σχόλια σας.

Σχόλιο 1 i). Η υπόδειξη των 10 δέντρων χαρουπιάς που υποδεικνύονται στο σχέδιο αφορά τα δέντρα που θα αφαιρεθούν και θα μεταφυτευθούν. Επομένως, δεν χρειάζεται να γίνει η οποιαδήποτε διόρθωση στα αρχιτεκτονικά σχέδια.

Σχόλιο 1 ii). Προτείνεται να γίνει φύτευση νέων δέντρων περιμετρικά του Προτεινόμενου Έργου (ΠΕ) σε τμήματα όπου δεν θα επηρεάζεται η απόδοση του φωτοβολταϊκού συστήματος και εκτός της περιοχής του δικαιώματος τοποθέτησης, χρήσης των αγωγών νερού εντός του τεμαχίου 107. Στη δενδροφύτευση προτείνεται να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας όπως ελιές, χαρουπιές, κυπαρίσσια κτλ. Εκτιμάται ότι ο αριθμός των νέων δέντρων που αναμένεται να φυτευτούν θα κυμαίνεται μεταξύ 40 με 60.

Σχόλιο 2 i). Θα γίνει εξομάλυνση του εδάφους με χωμάτινα υλικά που θα προκύψουν από τις χωματοργικές εργασίες εντός χώρου του ΠΕ.

Σχόλιο 2 ii). Στην περίπτωση που η συνθήκες του εδάφους δεν θα επιτρέπουν την εφαρμογή της πασσαλόμπτυξης, τότε εναλλακτικά θα χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της μπετόμπτυξης η οποία θα περιλαμβάνει τη διάνοιξη οπών σχετικά μικρής διαμέτρου, περίπου 25cm και τη χρήση σκυροδέματος για την πάκτωση των βάσεων στήριξης. Θεωρώντας ότι η χειρίστη πιθανή περίπτωση είναι η εφαρμογή της μπετόμπτυξης για την στήριξη του 50% των βάσεων του ΠΕ, τότε υπολογίζεται ότι το ποσοστό σφράγισης που θα προκύψει από αυτή την εργασία σε σχέση με την συνολική έκταση του ΠΕ θα ανέρχεται στα περίπου 0.05%. Όπως αναφέρεται και στην ΜΕΕΠ, ελάχιστη θα είναι η έκταση που θα

σφραγιστεί από τις εγκαταστάσεις του ΠΕ και δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικές επιπτώσεις στα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Σχόλιο 2 iii). Τα χωμάτινα υλικά που θα προκύψουν από τις εκσκαφές θα χρησιμοποιηθούν για την εξομάλυνση του χώρου του ΠΕ και επομένως δεν αναμένεται να προκύψουν επιπλέον ποσότητες μπάζων προς διαχείριση σε μονάδες Α.Ε.Κ.Κ. Σημειώνεται ότι οι χωματοουργικές εργασίες εκσκαφές θα είναι πολύ μικρής έκτασης λόγω της ήπιας κλίσης του εδάφους του ΠΕ (μέση κλίση 2.5%). Οι εργασίες εξομάλυνσης του εδάφους σε γίνουν σε όλη την έκταση του ΠΕ.

Σχόλιο 3 i). Σύμφωνα με τον τίτλο ιδιοκτησίας του τεμαχίου 107, οι αγωγοί αφορούν το δίκτυο ύδρευσης Χοιροκοιτίας – Λευκωσίας. Παρακαλώ όπως αποταθείτε στις Αρμόδιες Αρχές για περισσότερες πληροφορίες όπως π.χ. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Σχόλιο 3 ii). Δεν αναμένεται ο επηρεασμός της απόδοσης του ΠΕ από τη σκόνη. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα συντηρούνται και θα καθαρίζονται συχνά (περίπου 4-5 φορές τον χρόνο) με καθαρό νερό χωρίς την χρήση χημικών ή άλλων ρυπογόνων ουσιών.

Σχόλιο 3 iii). Η παρούσα μελέτη δεν εξετάζει την νομιμότητα οποιονδήποτε υφιστάμενων γειτνιάζουσων υποστατικών και εγκαταστάσεων. Η περιγραφή του ΠΕ παρουσιάζεται με λεπτομέρεια στην ΜΕΕΠ. Τα υγρά απόβλητα που έχουν εντοπιστεί κατά την επίσκεψη, πιθανόν να προέρχονται από το ράντισμα των παραγόμενων υλικών στην Σκυροθραυστική Μονάδα με καθαρό νερό.

Σχόλιο 3 iv). Η δημόσια διαβούλευση έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τον “Κατευθυντήριο Οδηγό για εφαρμογή των άρθρων 26(7) και 21 (κατά περίπτωση) του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων από Ορισμένα Έργα Νόμο 127(I)2018”. Τα γραμματοκιβώτια που παρουσιάζονται στο φωτογραφικό υλικό στην ΜΕΕΠ είναι των κατοικιών εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας ή/και της περιοχής μελέτης.

Σχόλιο 3 v). Το ΠΕ θα συνδεθεί στον υφιστάμενο υποσταθμό της σκυροθραυστικής μονάδας που βρίσκεται εντός του τεμαχίου με αριθμό 210. Η σύνδεση του φωτοβολταϊκού συστήματος στον υφιστάμενο υποσταθμό αναμένεται να γίνει μέσω υπόγειου καλωδίου που θα διαπερνά υπόγεια τον εγγεγραμμένο δρόμο. Ο υφιστάμενος υποσταθμός είναι ήδη συνδεδεμένος με το εθνικό δίκτυο και επομένως δεν αναμένεται η κατασκευή άλλων υποδομών για την σύνδεση του στο εθνικό δίκτυο.

Σχόλιο 4 i). Το πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης κατά το στάδιο λειτουργίας του ΠΕ προτείνεται να περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

- Πρόγραμμα επιτήρησης και παρακολούθησης της εφαρμογής των όρων που θα τεθούν στους όρους αδειοδότησης από τις Αρμόδιες Υπηρεσίες.
- Τριμηνιαίος έλεγχος των μέτρων για την πυροπροστασία των εγκαταστάσεων όπως π.χ. πυροσβεστικός εξοπλισμός, περιμετρική ζώνη ασφάλειας κτλ.

- Καθημερινός έλεγχος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- Περιοδικό πότισμα και συντήρηση (όποτε χρειάζεται) των δέντρων εντός των ορίων του ΠΕ.
- Τακτικός καθαρισμός φωτοβολταϊκών πλαισίων.
- Έλεγχος τουλάχιστον μια φορά το έτος της κατάστασης του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού.
- Καθημερινός έλεγχος της γενικής κατάστασης του ΠΕ, μέσω επιτόπιων επισκέψεων ή/και καμερών ασφαλείας.

Σχόλιο 4 ii). Η κωδικοποίηση αποτελεσμάτων και προτάσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 8.1 και Κεφάλαιο 8.2 της σχετικής ΜΕΕΠ.

Με εκτίμηση,

Νικόλας Νικολαΐδης

Διευθυντής

Κοινοποίηση Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (centraltph@tph.moi.gov.cy)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΗΜ. 20/11/2023)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.208
Αρ. Τηλ.: 22408928
E-mail: akonnaris@environment.moa.gov.cy

ΜΕ ΗΛ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΟ (centraltph@tph.moi.gov.cy)

20 Νοεμβρίου 2023

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

Θέμα: Υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων για ΜΕΕΠ που αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος μέχρι 1,3MW, στην κοινότητα Κόρνου, της επαρχίας Λάρνακας (Αρ. Πολεοδομικής Αίτησης: ΛΑΡ/00205/2023)

Σε συνέχεια της Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) που υποβλήθηκε για το υπό αναφορά έργο, η οποία λήφθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος στις 29/03/2023, έχω οδηγίες να σας ενημερώσω ότι θα πρέπει ο κύριος του έργου να προσκομίσει τα παρακάτω συμπληρωματικά στοιχεία και διευκρινίσεις:

1. Αναφορικά με την χλωρίδα που εντοπίζεται εντός των υπό μελέτη τεμαχίων:
 - i. Να γίνει διόρθωση στα Αρχιτεκτονικά Σχέδια, όπου υποδεικνύεται ότι ο χώρος μεταφύτευσης δέντρων (10 δέντρα τερατσιάς) εμπίπτει εντός χώρου όπου θα εγκατασταθούν φωτοβολταϊκά πλαίσια.
 - ii. Παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο θα γίνει φύτευση νέων δέντρων, όπως προτάθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο (Κεφάλαιο 13); Αν ναι, παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε για τον αριθμό νέων δέντρων που θα φυτευτούν, την χωροθέτηση και τα είδη τους.
2. Όσο αφορά τον δυνητικό επηρεασμό του εδάφους από την υλοποίηση του έργου, παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε:
 - i. Κατά πόσο το έδαφος θα καλυφθεί με χαλίκι ή εάν θα παραμείνει ως έχει.
 - ii. Για τη μέγιστη πιθανή σφράγιση εδάφους βάσει χειρότερου πιθανού σεναρίου, σε σχέση με την αναφορά που γίνεται στη σελ. 3 (Κεφάλαιο 1.3) «εάν οι συνθήκες του υπεδάφους δεν επιτρέψουν την εφαρμογή της μεθόδου αυτής, τότε θα κατασκευάζονται επιφανειακές βάσεις από σπλισμένο σκυρόδεμα για την τοποθέτηση των μεταλλικών βάσεων».

231120 Συμπληρωματικά για ΜΕΕΠ ΦΒ Πάρκο 1,3MW στον Κόρνο.docx

Τμήμα Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία | Τ.Θ. 27658, 2432 Λευκωσία
Αρ. Φαξ: 22774945 | Ιστοσελίδα: <http://www.moa.gov.cy/environment>

1 / 2

- iii. Σύμφωνα με το Κεφάλαιο 4.2.9. «Η μορφολογία του εδάφους θα εξομαλυνθεί με τα αδρανή που θα προκύψουν από τις χωματουργικές εργασίες, και οι οποίες θα πραγματοποιηθούν εντός των τεμαχίων.» Να υποδειχθεί η έκταση εδάφους στην οποία θα χρειαστεί να γίνει εξομάλυνση εδάφους ή/και να γίνουν χωματουργικές εργασίες, σε χάρτη, και να γίνει εκτίμηση της ποσότητας εκσκαφέντων χωμάτων που θα προκύψουν.
3. Επιπρόσθετα, παρακαλώ όπως δοθούν διευκρινίσεις για τα πιο κάτω θέματα:
- i. Στα Αρχιτεκτονικά Σχέδια υποδεικνύεται χώρος με «Δικαίωμα τοποθέτησης, χρήσης και συντήρησης σωλήνων». Παρακαλώ όπως διευκρινισθεί τι είδους σωλήνες είναι αυτές και ποιας αρμόδιας αρχής είναι αρμοδιότητα.
- ii. Αναμένεται ότι θα υπάρξει οποιοσδήποτε επηρεασμός της απόδοσης των προτεινόμενων φωτοβολταϊκών συστημάτων από τη σκόνη που θα παράγεται από την γειτονική σκυροθραυστική μονάδα; Αν ναι, ποια μέτρα θα ληφθούν;
- iii. Παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο οι εργασίες διαχείρισης αδρανών υλικών που εκτελούνται στα τεμάχια με αρ. 382 και 386, από την εταιρεία που διαχειρίζεται την σκυροθραυστική μονάδα, είναι αδειοδοτημένες, και ποιες ενέργειες και τροποποιήσεις θα γίνουν σε αυτές, στα πλαίσια υλοποίησης του προτεινόμενου έργου.
- Σημειώνεται ότι σε επίσημη επίσκεψη που εκτελέστηκε από λειτουργούς του Τμήματος Περιβάλλοντος παρατηρήθηκε ότι εντός των υπό μελέτη τεμαχίων απορρέουν υγρά απόβλητα που φαίνεται να προέρχονται από τις εργασίες που αναφέρονται πιο πάνω.
- iv. Παρακαλώ όπως διευκρινισθεί η χωροθέτηση των γραμματοκιβωτίων που παρουσιάζονται στο φωτογραφικό υλικό που υποβλήθηκε, όπου τοποθετήθηκαν ενημερωτικά φυλλάδια, στα πλαίσια δημόσιας διαβούλευσης για το υπό μελέτη έργο.
- v. Τρόπος ή/και πρόσθετα έργα για σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, όπως αναφέρεται στην ΜΕΕΠ (Κεφάλαιο 4.2.8).
4. Τέλος, παρατηρήθηκε ότι από την ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε απουσιάζουν τα πιο κάτω:
- i. Στην Μελέτη που υποβλήθηκε (Κεφάλαιο 10.2), προτείνεται η ετοιμασία προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης κατά την κατασκευή του προτεινόμενου έργου, δεν γίνονται όμως αναφορές για την λειτουργία του έργου, ενώ επίσης δεν παρουσιάζονται συγκεκριμένοι δείκτες, τα προτεινόμενα σημεία και συχνότητα παρακολούθησής τους.
- Σημειώνεται ότι η συμπερίληψη Προγράμματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης έργων αποτελεί απαραίτητο μέρος μιας ΜΕΕΠ (βλέπε περιεχόμενα Μελετών από Οδηγό για ΜΕΕΠ Φωτοβολταϊκών Πάρκων «Check list για ΜΕΕΠ που αφορούν Φωτοβολταϊκά Πάρκα», καθώς και τους κατευθυντήριους οδηγούς «Γενικά Περιεχόμενα Έργου» και «Ειδικά Περιεχόμενα» που δημοσιεύτηκαν από το Τμήμα Περιβάλλοντος και βρίσκονται αναρτημένα στη σελίδα του).
- ii. Κωδικοποίηση αποτελεσμάτων και προτάσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

Τα πιο πάνω στοιχεία και διευκρινίσεις θεωρούνται απαραίτητα για την αξιολόγηση της ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε. Παρακαλώ όπως υποβληθούν το συντομότερο δυνατό.

Αλέξανδρος Κονναρής
για Αν. Διευθύντρια

Κοιν: - Νικολαΐδης και Συνεργάτες (Email: nicol@NandA.com.cy)

231120 Συμπληρωματικά για ΜΕΕΠ Φ8 Πάρκο 1,3ΜW στον Κόρνο ανακ.

Τμήμα Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία | Τ.Θ. 27658, 2432 Λευκωσία
Αρ. Φαξ: 22774945 | Ιστοσελίδα: <http://www.moa.gov.cy/environment>

2 / 2